

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA NEMEN VED KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvzemli obdel,
nodelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 127 — Štev. 127

NEW YORK, MONDAY, JUNE 30, 1941 — PO NEDELJEK, 30. JUNIJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NAJVEČJA BITKA V ZGODOVINI

Rusi trdijo, da se je dozdej bojevala z Nemci samo prednja straža... Zanikajo velike izgube
Največja bitka bo šele iztočno od Minska

Rusko vrhovno poveljstvo je včeraj sporočilo, da se že tri dni bije silovita bitka med 4000 ruskimi in nemškimi tanki v bližini Lucka na Poljskem. Poročilo dostavlja, da so velike izgube na moštvu, kakor tudi na tankih.

Rusi se na baltiki fronti polagoma umikajo proti svojim utrjeni črti, ki teče ob stari meji med Rusijo in Poljsko. Rusko vrhovno poveljstvo tudi naznanja, da so Rusi uničili 39. nemški tančni polk blizu Bialostoka.

Tudi na skrajnem jugu so Rusi uničili en rumunski polk, ki je skušal prebiti Prut.

Dvojna prodiranja iz Finske

Poročila, ki prihajajo iz Berlina in Helsinkijev v Stockholmu, naznanjajo, da ena nemška armada prodira skozi severno Finsko in ima za cilj najsevernejše rusko pristanišče Murmansk, druga pa skozi južno Finsko proti Leningradu. Nemška severna armada je prišla skozi Švedsko do finskega pristanišča Petsamo ter koraka čez severne tundre proti Murmansku.

Nemci pa tudi napadajo v sredini Finske, severno od Ladogaškega jezera. Poročila naznanjajo, da so v teku vroči boji ob finsko-ruski meji kjer hočejo Nemci priti do Minska in Kijeva.

Na skrajnem severu Finske imajo Nemci samo eno cesto in zelo jih ovirajo številne reke, vsled česar vojaški inženirji grade pontonske mostove čez reke.

Največja bitka

Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj oznanilo, da je cilj vojne z Rusijo uničiti boljše, ki so sovražniki sveta ter s tem zavarovati hrbet v boju z največjim sovražnikom Nemčije — Anglijo.

Poročilo, ki prihaja iz Hitlerjevega glavnega stana neke na vzhodni fronti, pravi, da je močan nemški tančni oddelek dospel v bližino Minska in da

Ob priliki praznika sv. Petra in Pavla je papež Pij XII. govoril po radio, toda je s svojim govorom poglavarje osiščal zelo razočaral, ker se ni zavzel za "križarsko vojno" proti boljševikom. Govoril je največ o božji Previdnosti, toda ni izrekel niti ene besede, ki bi mogla spodbuditi "križarje."

V petek je bilo poročano, da namerava namreč Nemčija in Italiji rekrutirati po raznih okupiranih in tudi v drugih državah, cele divizije, ki bodo bojevale "sveto" vojno proti komunistom.

Sedaj je mogoče objaviti, da je bilo ves prejšnji teden zelo vplivano na papeža, da bi v svojem govoru podprl Nemčijo v njenem boju s komunistično Rusijo. Politični pritisk je šel celo tako daleč, da naj bi bil papež izdal encikliko na vse

je nek drug oklopni oddelek prodrl že onstran Minska do ceste, ki pelje iz Minska v Moskvu; da ste dve ruski armadi od 300,00 do 500,000 mož zašli v past vzhodno od Bialostoka in da boste uničeni, ali pa se boste morali podati, da je bilo uničenih 2233 ruskih tankov in vojnega materijala; da je nemška zračna sila dobila že prvi dan premoč ter da je bilo uničenih 4107 ruskih aeroplanov, — m e d t e m k o s o j i h Nemci izgubili samo 150; da je bilo ujetih 40,000 Rusov in da jih bo v najkrajšem času ujetih še mnogo več, da je Nemcem padlo v roke 600 ruskih težkih topov in da so padla mesta Vilna, Kaunas in Brest-Litovsk.

To zatrdilo pa odločno zavrača rusko vrhovno vojaško poveljstvo ter pravi, da je velika laž in humbug.

Rusi priznavajo, da so močni nemški tančni oddelki dospel v bližino Minska, da pa so ti oddelki med seboj ločeni in v

položaju, ki ga ne bodo mogli zadržati.

Z ozirom na nemško poročilo o ruskih izgubah, pravi poročilo ruskega vojaškega poveljstva, da so Nemci, odkar se je pričela vojna, izgubili 2500 tankov, okoli 1500 aeroplanov in ujetih je bilo 30,000 Nemcev. Rusi pa so izgubili 850 aeroplanov, 900 tankov in 15,000 vojakov.

Dalje pravi poročilo, da so imeli Nemci ob izbruhu vojne 170 divizij, tretina tančnih in mehaniziranih divizij. Proti tej armadi, ki je pričela napadati brez vojne napovedi, so imeli Rusi le obmejne straže, ki niso imeli niti tankov, niti artilerije.

"Tekom prvega dneva vojne," nadaljuje poročilo, "in skozi drugi dan so naši prednji oddelki bili v bojih in šele tretji ali četrti dan so naše redne čete prišle v dotik s sovražnikom."

"In to je edini vzrok, zakaj so mogli Nemci zasedi Bialostok, Grodno, Brest-Litovsk, Vilno in Kaunas."

Tudi ruski patriarh je govoril

Primat ruske pravoslavne cerkve, patriarh in metropolit v Moskvi Sergej pa je služil slovesno službo božjo ter v svojem govoru rekel, da je pravoslavna cerkev sklenila, da poabi preteklost in da bo stala v sedanjih vojni popolnoma na strani vlade. Na koncu pa je molil za zmago Rusije nad Nemčijo.

Kralj Peter govoril po radio

Sinoči je jugoslovanski kralj Peter II. govoril po radio v Londonu in je povdaril, da je bila njegova domovina dolgo neodvisna ter rekel, da je vsled odločnosti jugoslovanskega naroda in vsled pravične stvari ter vsled velikanse sile zaveznikov v svojem srcu in pameti popolnoma prepričan, da ni več daleč čas, ko se bo mogel zopet vrniti v svojo domovino. Pravi, da je ta čas bližji, kot pa si marsikdo misli.

Telefonska zveza med New Yorkom in Lisbom

Pred nekaj dnevi je American Telephone and Telegraph Company naznanila, da je ustanovljena direktna radio-telefonska zveza med New Yorkom in glavnim mestom Portugalske, Lisbom. Tri minute trajajo pogovor stane \$22.50.

Knez Pavle v Afriki

Po poročilu iz Cape Towna v Južni Afriki se nahaja knez Pavle v angleški koloniji Keniji v Afriki blizu ekvatorja.

Italiji se obeta dobra letina

Iz Rima poročajo, da bo letos Italija znatno več pridelala kakor lani. Izvedenci so preračunali, da bo znašal pridelek žita 268 milijonov 225 tisoč bušljev žita. Lani je bil pridelek pičel, ker so bile pa odrejene precej stroge omejitve, bodo lanske zaloge trajale do letošnje jeseni.

Zelo dobro kaže tudi južno sadje, ki ga mora Italija v velikih množinah eksportirati v Nemčijo, da dobi za v zameno druge potrebščine, predvsem premog in železo.

Farmerji prete s stavko

Če prekupčevalci ne bodo ugodili njihovim zahtevam, bodo 1. julija zaštrajkali. — Unija ima v treh državah 22 tisoč članov.

Iz Utice v državi New York poročajo, da je Dairy Farmers unija napovedala za dan 1. julija štrajk, če prekupčevalci ne bodo ugodili zahtevam farmerjev in jim plačali tri dolarje za sto funtov (47) kvartov mleka.

Prekupčevalci imajo do danes (do ponedeljka) čas za premislek. Če bodo zahteve farmerjev zavrnili, bo v torek (1. julija) stavka v polnem teku.

Dan stavke je določilo spo-

razumno s članstvom 28 okrajnih unijskih predsednikov. Unija ima v državah New York, Vermont in Pennsylvania baje na 22 tisoč članov.

Predsednik farmerske unije, Holland Foster, je izjavil: — Člani bodo stoodstotno zastavali. Vsled tega bo ta stavka ena najuspešnejših, kar smo jih doslej napovedali.

Prekupčevalci bi radi plačevali mleko po razredih, očim zahtevajo farmerji za vse mleko enotno ceno.

Konec stavke v ladjedelnicah

V soboto so vsa znamenja kazala, da se je približal stavek v ladjedelnicah v okolici San Franciscana konec. Mašinsti, ki so člani Ameriške delavske federacije, so z veliko večino odglasovali, da se v ponedeljek vrnejo na delo. Glasovanje njihovih tovarišev, članov CIO, se je imelo pozneje vršiti, in zd se, da je bil izid tega glasovanja isti.

Stavka, ki se je udeležilo 1200 AFL in 6000 CIO mašinstov, se je začela 10. maja ter je skoro povsem ohromila produkcijo v enajstih ladjedelnicah, ki imajo za 500 milijonov dolarjev naročil.

Kovinarski oddelek Ameriške delavske federacije, ki ima pravosodje nad mašinsti, je določil, naj jim bo zvišana plača od \$1 na \$1.12 na uro ter poldrugo plačo za overtime, dočim so mašinsti zahtevali \$1.15 na uro in dvojno plačo za overtime.

Druge stavke in uravnave

V Chicagu so se vrnili na delo stavci trah večernikov. Z lastniki se niso mogli sporazumeti glede nove pogodbe, ki naj bi vključevala tudi višje plače. Po naročilu izvršilnega odbora tipografske unije so se slednjič pobotali.

V Linden, N. J., je zaštrajkalo 300 delavcev Cities Service Oil Co, članov CIO, ker so se razbila pogajanja glede približne 15 centov na uro.

Iz Pittsburga, Pa., poročajo, da je pri volitvah v petih tovarnah Bethlehem Steel Company zmagal CIO odbor za organiziranje jeklarjev. 10,460 glasov je bilo oddanih za CIO, 2288 pa proti. Največja teh tovarn je v Johnstown, Pa.

Na podlagi dogovora med "Hotel Trades Council-om" in "New York Hotel Association" bo 20,000 newyorških

CERKVENI DOSTOJANSTVENIKI ZA DELAVSTVO

Strajki so v gotovih slučajih upravičeni dasi jih smatra katoliška cerkev za "zlo". — Nazori dveh cerkvenih dostojanstvenikov.

V St. Paul, Minn., se je vršil narodni evharistični kongres, in o o tisti priliki sta pojavila dva visoka cerkvena dostojanstvenika svoje mnenje o razmerju med delavci in delodajalci.

— Če ima korporacija finančno izgubo, — je rekel škof Karl J. Alter iz Toleda, — je delavec najprej prizadet. Preči mu izguba dela, doma in življenja. Katoliška cerkev predlaga, naj delodajalec da delavcu delež pri svojih dobičkih. Če dela delavec v tovarni letal, če se muči dan za dnem,

je postal družabnik podjetja, v katerem je zaposlen ter je upravičen do deleža pri upravi in dobičkih.

— Katoliška cerkev smatra stavke za zlo, — je izjavil škof Gerald T. Bergan iz Des Moines, Iowa, — toda stavka je upravičena, če so delavne ure, plače in delavske razmere v nasprotju s socialno pravičnostjo in če se delodajalci nečesto kolektivno pogajati.

Škofa sta odločno obsodila vse tiste delavske voditelje, ki priporočajo nasilje.

POMANKANJE PRODUKCIJE — VZROK PORAZOV

Delavski član angleškega parlamenta je povedal nekaj precej trpkih angleški vladi. — Po vojni ne more obveljati sedanj gospodarski sistem.

Na veliki delavski konferenci, vršeni se v škotskem mestu Edinburgu, je izjavil delavski član angleškega parlamenta, Emanuel Shinwell, da je pomankljiva produkcija vzrok angleških porazov v sedanjih vojni.

— Veak poraz, ki smo ga še doslej doživeli, — je dejal, — dokazuje, — da je treba iskati vzroke v produkciji, pa naj gre za municijo, letala ali ladje.

— Če veliki angleški naroci, s svojo obredovanjem vredno spretnostjo in s svojimi silnimi pomožnimi viri ne more biti kos svoji nalogi, zaslužimo v polni meri poraz in ne smemo hotelskim uslužbencem zvišano plačo. Skupno zvišanje bo znašalo na leto dva milijona dolarjev.

mo zvrčati krivde na koga drugega.

— Če so med delavci nezadovoljnosti in nagajali ali če je uprava kriva, je treba pač vso industrijo podrediti državnemu vodstvu in kontroli.

— Nihče naj pa ne vata sama sebe, — je vzkliknil Shinwell, ki si je s porazom Ramsaya MacDonalda priboril sedež v parlamentu, — in nihče naj ne misli, da so vladni krogi nezmisljivi. Tudi vlada dela napake in ne more najti zanje nobenega primernega opravičila.

Ob zaključku je poudarjal Shinwell, da mora biti po sedanjih vojni uveljavljen povsem drugačen gospodarski sistem kot je današnji.

BOJKOT — OROŽJE PROTI STAVKAM

Vlada ne bo več dajala naročil tovarnam po tistih krajih, kjer so stavke ter delavski izgrede in nemiri na dnevnem redu.

V Združenih državah sta dve veliki konkurenčni delavski organizaciji, namreč CIO in Ameriška delavska federacija. Ponekod ni med člani organizacij nobenega nasprotja ter žive složno in prijateljsko med seboj.

So pa nekateri kraji v Ameriki, kjer člani CIO in AFL ne morejo drug drugega trpeti ter so med njimi prepripi, pa tudi pretepi na dnevnem redu.

V marsikateri tovarni izbruhne stavka samo zaradi nesoglasja med člani obeh organizacij.

Vlada je vse to precej časa mirno gledala, naposled se je pa odločila storiti potrebne korake.

Pred zborničnim odborom za apropracije je nastopil Donald M. Nelson, načelnik nakupovalnega oddelka produkcijske

uprave. Dejal je, da produkcijska uprava ne bo več dajala kontraktov tovarnom v tistih krajih, kjer so stavke, izgrede in nemiri na dnevnem redu, in da v takih krajih tudi ne bo gradila novih industrijskih naprav.

Pred istim podočborom je pričal tudi Sidney Hillman, soravnatelj produkcijske uprave. Njegova izjavanja so bila precej optimistična. Tako je naprimer rekel, da se je v teku enega leta vrnilo na delo tri milijone mož, ki so bili udeležni pri stavkah v vojni industriji.

Po njegovem zatrdilu bo potrebovala ameriška industrija do prihodnjega aprila nadaljnji milijon in štiristotisoč delavcev. Nad tritotisoč jih bodo

zaposlile ladjedelnice, nad štiristotisoč tovarne za zrakovplove, skoro tritotisoč jih bo dobilo delo pri izdelovanju orodja in strojev, drugi bodo pa drugače zaposleni.

Hillman je tudi poročal o "državi sovražnih elementov" v delavskih organizacijah. Zatrdil je, da jih je čedalje manj, kajti delavstvo ne trpi več v svoji sredi komunistov, fašistov in nacijev.

Vladni krogi v Washingtonu so mnenja, da bo vsled nemško-ruske vojne ponehala komunistična delavnost v Združenih državah, to se pravi, da komunisti ne bodo več ščuvali delavcev k stavkam in nemirum.

Neki uradnik produkcijske uprave je rekel:

— Prav nič bi se ne čudil, če booo komunisti označili za slabega patriota in za fašističnega lopova vsakega delavca, ki ne bo hotel delati v vojni industriji za kakršnokoli plačo po 65 ur na teden.

POMOČ VSLED VOJNE PRIZADETIM

Posiljatve Rdečega križa so bile poslone v trinajst dežel. — Dvanajst pošiljatev se je izgubilo.

Član ameriškega Rdečega križa, Laurence Mitchell je sporočil zborničnemu odboru za apropracije, da sta vlada in Rdeči križ poslala pomoč prebivalstvu trinajstih vsled vojne prizadetih dežel.

Poslano blago je predstavljalo vrednost \$35 milijonov dolarjev ter je nedvomno prišlo v roke tistim, ki jim je bilo namenjeno. Vodstvo Rdečega križa ni dobilo nobenih poročil, da je bilo kaj pokradenega ali zaplenjenega.

Nihče pa ne more jamčiti, — je dostavil, — da niso Nemci pobrali kakšnih drugih stvari ljudem, ki so dobili pošiljke Rdečega križa.

Posiljatve je vozilo 369 ladij. Potopljenih je bilo enajst ta-

dij, namenjenih v Anglijo, in 1 ladja, namenjena na Grško. K skupnim stroškom je prispevala vlada nekaj nad 16 milijonov dolarjev, ostalo pa Rdeči križ.

Polovica pošiljatev je šlo na Angleško, ostale pa v Belgijo, Kanado, Kitajsko, Finsko, Francijo, Grško, Holandsko, Norveško, Poljsko Španjko, v Jugoslavijo in v Švico.

Rdeči križ posreduje tudi med vojnimi ujetniki in njihovimi družinami. Ker je njegovo poslovanje vsestransko in nadvse človekoljubno, zasluži podporo vsakega posameznika.

Letna članarina znaša en dolar.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. - Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$6. - Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6. -; za pol leta \$3. -; za štiri leta \$1.50. - Za New York na celo leto \$7. -; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo na celo leto \$7. -; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 1-1242

VOJNA PROTI RUSIJI

22. junija 1941 bo eden najznačilnejših dni v zgodovini sedanje vojne. Tistega dne sta se namreč spopadli dve največji nasilni organizaciji sedanjega časa — nacistična Nemčija in komunistična Rusija. Ta spopad je marsikdo slutil, toda le malokomu se je zdelo, da se bo tako zgodaj završil.

Vojna med njavo in rdečo diktaturo je le del, nekakšen vmesni prizor, dosti večjega vojnega konflikta v že vršeci se Hitlerjevi vojni proti demokracijam. Z nehadnim napadom na Rusijo sta dosegla Hitlerjev cinizem in njegovo figamostvo svoj višek. Kdorkoli je v Ameriki še prepričan, kot sta naprimer Lindbergh in Wheeler, da je mogoče živeti s Hitlerjem v pogodbenih in prijateljskih odnosih, naj ima pred očmi usodo Stalina, ki se je na vse kriplje prizadevala vztrajati svojemu nacističnemu tovarišu.

Česa vsega ni storil Stalin za preprečanje vojne, v katero ga je zdaj Hitler pognal? Zavrgel je "politiko Ljudske fronte"; izdal je komunistično internacionalo; pil je bratovščino z morilci delavstva; svoje organizacije v inozemstvu je dal na razpolago Hitlerjevi propagandni službi; s Hitlerjem vred je zmerjal zapadne "plutokrate"; prepeval je lažnjive "melodije" po naročilu in zapovedi nemškega propagandnega ministra Goebbelsa. — Vse skupaj mu ni pa nič pomagalo.

Kdor podpisuje s Hitlerjem nenapadno pogodbo, podpisuje s tem tudi svoje smrtno obsodbo.

Kakor svoječasnno Chamberlain v Monakovem, je bil tudi Stalin, ki je podpisal dne 23. avgusta 1939 s Hitlerjem pogodbo, kratkoviden norec.

Zločinca ni mogoče odvrniti od zločinskih dejanj, ki jih je zasnoval za bodočnost. Izsiljevalec se bo, pokorec se naravnemu zakonu, zopet in zopet pojavil. Tega se pa Stalin ni zavedel.

Dvajset mesecev — od avgusta 1939, pa do junija 1941 — nudi pretresljivo sliko lopovske kompanije in njenega konta.

Mogočen zločinec in njegov nekoliko šibkejši tovariš sta sklenila skupno napasti soseda. Plen naj bi bil razdeljen natančno po načrtu. Napadu na Poljsko naj bi sledil napad na Romunsko. Tudi ta napad se je izvršil po načrtu in dogovoru. Zdaj pa pride tretje dejanje. Mogočnejši zločinec napade šibkejšega, ne da bi mu oodvel njegov prejšnji del plena, pač pa v namenu, da se polasti vsega njegovega imetja.

Razsodni del ameriškega naroda že davno več ne razsoja Hitlerjevih in Stalinovih dejanj s stališča morale. Amerika je že sama zapletena v borbo za demokracijo. Borba demokracije proti Hitlerjevemu sistemu zahteva pozornost in mirno razsojo celotnega položaja. Če demokracije ponove Stalinove in Chamberlainove napake, bo tudi nje kimala vrag pobral.

Demokracije so zakriville v preteklosti velike zmote, ki jih pa pod nobenim pogojem ne smejo ponoviti. Trikrat zaporedoma so podcenile Hitlerjevo vojaško moč: pri napadu na Poljsko, na Norveško in na Francijo. Pred vsakim izmed teh napadov so bili predstavitelji demokracij mnenja, da bo storil Hitler "veliko in ooločilno napako." Baš vsled tega naj bi v tem slučaju ne bili tega mnenja.

Vsled Hitlerjevega napada na Rusijo se bodo demokracije nekoliko oddahnile. Ne smejo pa pozabiti, da ne bo nič čudnega, če bo Hitler premagal rdečo armado in če bo vključil v nacistični organizem oljna polja Batuma, žitna polja Ukrajine ter vojno industrijo evropske Rusije. V tem slučaju bo bolj močan kot je bil kdajkoli pred njim kakšen evropski vladar.

Najvažnejša točka v Hitlerjevi vojni proklamaciji je naslednja: — Ker smo morali imeti toliko vojaštva na vzhodu, naše vrločno armadno poveljstvo ni moglo, s posebnim ozirom na zračno silo, zajamčiti naglega konca vojne na zapadu.

Ta Hitlerjev stavek naj bi si vtisnili globoko v spomin politični in vojaški voditelji Anglije in Amerike. Ta izjava je namreč povsem resnična in v nji je pojasnjen pravi vzrok vojne proti Rusiji. Poraz Rusije naj bi sledila glavna in ooločilna bitka za znago nad Anglijo.

V ta namen potrebuje Hitler vso svojo vojaško silo, obenem pa tudi rusko olje, rusko žito in rusko industrijalne produkte.

Amerika in Anglija naj se zavedata tega opozorila.

Med Bolgarijo in Grčijo

Današnje bolgarsko-grško mejo tvori v glavnem visoko sredogorje z Belasice planino, ki spada še k Dinarskim Alpam ter skoro 2000 m visoki južni de Pirina, poleg tega pa še centralni ter južni konec Rodopskega gorovja, ki je prav za prav hrbtenica Balkana ter nekakšna politična ločnica med Bolgarijo in Grčijo.

Rodopsko gorovje ima svoj najvišji vrh v Rili planini z Musala na južni strani Sofije. Musala (2925 m) je najvišja gora na Balkanu. Rila planina je izrazito visokogorje ter kaže nešteto planinskih oblik. Sneg ji pokriva tene vsako leto do poznega poletja. Značaj visokogorja izgublja Rodopsko gorovje šele tedaj, ko se jame približevati vzhodu. Ostri robovi Rile planine dobe tam mekšeje oblike in so poraščeni z gozdovi. Vzhodni del Rodopskega gorovja pa ima obilico dolin in globeli. K tej raznolikosti so mnogo pripomogle reke, predvsem Azda in Kričinka. Dočim najdemo v osrednjih Rodopih vršace z 2000 m višine kot povsem normalen pojav, pada južni del gorovja že takoj v začetku na 1900 m ter se postopoma zniža na 1200 m in celo manj.

Ta mejno gorovje je proti severu, kjer leži dolina reke Marice s Plovdivom, široko razslečena. Vršaci nad 2000 m visine ležijo še v porečju Male Aude, potem pa višina bolj in bolj pada. Med Strumom in Mosto najdemo še 1872 m visoko sredogorje. Ves ta planinski sistem sestoji iz gnajsa in gneisa, ki ga ponekod skrivajo skorja trahita. Ta daje tloris melkobno obliko.

Mejo med Bolgarijo in Grčijo prereže samo v dolini Strume železnica, in sicer je to železniška proga Sofia—Dunaj—Solun. Južno Rodopsko gorovje ima nekaj uporabnih cest ampak samo cesta severno od Ksante drži do doline Marice, cesta na severni strani Momotinja pa se izgubi v zgornji dolini Arde. Slabših potov pa je drugače dovolj.

Gozdovi so na severnih pobočjih izredno gosti in bogati. Nad njimi se vrste pašniki, dočim so spodnji predeli dobro obdelani in tudi gosto obljudeeni. Južni konec Rodopskega gorovja je nekakšna kraška ravnica, ki sega v grško ozemlje. Ta pokrajina je dobro obdelana in daje izborn tobak. Podnebje je tu mestoma še sredozemsko, toda zime so včasih ostre. Ob železnici iz Soluna v Carigrad ležijo kraji Serez, Drama, Ksanta in Dedengac, so takorekoč meje brez zaščedja, ker je meja, ki tukaj teži proti morju, hermetično zaprta. Zapadno od Strume so zdravstvene

ni pogoji boljši. Sredogorje mejo tvori v glavnem visoko sredogorje z Belasice planino, ki spada še k Dinarskim Alpam ter skoro 2000 m visoki južni de Pirina, poleg tega pa še centralni ter južni konec Rodopskega gorovja, ki je prav za prav hrbtenica Balkana ter nekakšna politična ločnica med Bolgarijo in Grčijo.

Današnje bolgarsko-grško mejo tvori v glavnem visoko sredogorje z Belasice planino, ki spada še k Dinarskim Alpam ter skoro 2000 m visoki južni de Pirina, poleg tega pa še centralni ter južni konec Rodopskega gorovja, ki je prav za prav hrbtenica Balkana ter nekakšna politična ločnica med Bolgarijo in Grčijo.

Današnje bolgarsko-grško mejo tvori v glavnem visoko sredogorje z Belasice planino, ki spada še k Dinarskim Alpam ter skoro 2000 m visoki južni de Pirina, poleg tega pa še centralni ter južni konec Rodopskega gorovja, ki je prav za prav hrbtenica Balkana ter nekakšna politična ločnica med Bolgarijo in Grčijo.

Glavni trg v Soudi v Siriji, katero mesto so pretekli teden zavzeli Angleži.

POROKE V NEW YORKU.

Včeraj ste bili v slovenski cerkvi sv. Cirila v New Yorku dve poroki in sicer: Mr. Fra. Bervar iz Forest City, Pa., je poročil Miss Mary Stark iz Brooklyna, Mr. Walter Andrews pa Miss Frances Over iz Astoria, L. I.

Obema mladima paroma kličemo: Bilo srečno!

FEDERACIJA IN UNIJA.

Gallupov zavod v New Yorku, ki stalno študira javno mnenje ameriškega ljudstva, je nedavno zastavil ljudem vprašanje: Kaj bo treba po sedanji vojni storiti za obstanek trajnega mira? Na to vprašanje je prišlo okrog 20 milijonov odgovorov, večinoma iz ameriških mest.

Osem milijonov glasovalcev piše, da bo treba po sedanji vojni stvoriti nekakšno mednarodno federacijo, ki bo razpolagala z dovolj močno mednarodno policijo. Toda še več ljudi se je izjavilo za ustanovitve evropsko-ameriške unije. Nekaj milijonov odgovorov se glasi, da pojde pot bodočega mira po načelih pravilnega izvajanja socialnih in moralnih reform v duhu krščanstva. Precej glasovalcev se je izreklo tudi za razdelitev kolonij ter za obnovo svetovne trgovine.

BENGHAZI V LIBIJI.

Najzapadnejši večji del Cirenačke je Agedabia s 6000 prebivalci. Ta so številne razvaline iz rime in bizantinske dobe. Od Agedabia je po Litoreani, 1822 km dolgi cesti, ki gre ob obali vse Libije, še 163 km do prestolnice province, do Benghazije.

Benghazi je mesto s 48.000 prebivalci. Med njimi je 16.000 Italijanov. To je drugo največje mesto italijanske Libije. Ustanovili so ga že v 5. stoletju pred našim štetjem. Leži na zemeljskem poboju in ga slano jezero loči od kopnine. Iz starega in novega prištanišča so šle pred vojno ladijske proge v Neapelj, Sirakuzo, Tripolis in v Egipt. V gospodarstvem oziru pa ima mesto vendarle bolj skromno vlogo.

Benghazi je tudi oporišče za letala in železniška postaja. Od nje gre ena železniška proga do 50 km oddaljenega Soluna, druga do 108 km oddalje-

VOJNA V SIRIJI

Glavni trg v Soudi v Siriji, katero mesto so pretekli teden zavzeli Angleži.

LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

ne Barke. To sta edini železniški progi v vzhodnem delu Libije. Barke ali Barce, do kateri je mogoče priti tudi po obalni cesti, so ustanovili isto tako že v zgodnjem starem veku in imata polno sledov iz tedanjega časa. Med njenimi 3000 prebivalci je bilo kakšnih 1000 Italijanov. Kraj je važno cestno križišče.

Med ostalimi kraji, ki jih imenujejo vojna poročila v zadnjem času, je omeniti Cireno, ki leži še dalje na vzhodu, nekaj oddaljena od obalne ceste in v višini 621 m. V starem veku je bila Cirena zli Kirena glavno mesto kolonije Kirena, ke in eveto trgovski kraj, ki je gojil umetnost in znanost. Ob izbruhu vojne je Cirena štela nekaj 500 prebivalcev, ki so se bavili večinoma s poljedelstvom in nomadsko živinorejo. Od Cirene vodi 18 km dolga avtomobilska cesta do Apolonije, ki je bila v starem veku cirensko pristanišče. Okolica Apolonije je zelo rodovita in ima dovolj vode, tako da je mogla preživljati prebivalstvo 2200 duš. Poleg poljedelstva in živinoreje so se ti ljudje bavili tudi z ribištvo in malo trgovino. Luka sama pa nima nobenega pomena več.

PES JE RESIL DRUŽINO SMRTI.

V Lubbeni v Nemčiji je neki kmet, preden je ležal z družino spat, zakuril v peči in jo zaprl. Sedi noči ga je zbudilo neprijetno cviljenje in lajanje pred vrati spalnice, kjer je ležal njegov pes. Obenem je občutil težko omamljenost, ki jo je mogoče premagati šele tedaj, ko se je zavedel, da izvira od plinov v peči.

Planil je s postelje, se opotekel k oknu in ga odprl, potem je z naporom vseh sil prenesel ženo in svojega sina iz sobe, ki je bila napolnjena s plini. Bila sta že nezavestna, a je uspelo rešiti ju. Pravi rešitelj pa je bil pes, ki je s svojimi ostrimi čuti pred vrati začutil smrtno pline in tako dolgo lajal, dokler se ni kmet prebudil.

Peter Zgaga

Težavna zadeva.

Vsega vranča me sprašujejo tojake in rojakinje, kot da bi bil vsevid in vseved.

Saj bi moral biti sodnik, zdravnik, advokat in kdove kaj še vse, če bi hotel že vsaj približno odgovoriti na vsako vprašanje.

Neka sladkost iz Pennsylvanije mi naprimer piše:

— Sama ne vem, kaj je z mojim možem. Zdaj sem deset

let poročena, pa se vsaka tri leta v gotovem oziru čisto spremeni. To se pravi, ponoči, podnevi je vsak enak. Prvo leto sem imela, lep mir, po enem letu je pa začel strahno smrčati. Komaj je dobro legel v posteljo, je začel vleči ureto in jo je vlekel do jutra. Dregala sem ga in breala, naslula sem mu popra pod nos, a sta sem mu pokrtila z debelo ganjo, pa nič in nič. Smrčal je, smrčal, kot da bi bil dobro plačan za to. Po treh letih je smrčanje ponehalo, s tem pa ni bilo miru. Začel je govoriti v spanju. Ti ne veš, Zgaga, kaj vse je sklatil. Nenehoma je brbljal kakor stara klepetinja. Cele noči nisem zaspala, pa ne zaradi njegovega govorjenja, pač pa, ker sem vlekla na ušesa, hoteč zvedeti od njega kakšno skrivnost. Pa je vseprek klátil brez vsake zveze in pomena. Po treh letih je tudi govoriti nehal. Zdaj počne nekaj, kar me res vznemirja. Kakor hitro zaspi, se mu razleže obraz v ukruto sladak smehljaj. Nato pa začne z ušticami cinokati in cmoka in se smeblja prav do jutra. Ko se prebudi, je pa strahno slabe volje. To traja že tretje leto. Radovedna sem, kaj bo potem počel.

Prisebnost.

Ko je bil pred leti v moji soseski Columbia park še odprt, sem včasih stopil vanj ter z zanimanjem motril življenje, vrvenje in norčije starih in mladih.

Skoro vselej sem se ustavljal ob možu, ki je presenljivo točno ugibal težo ljudi. Izpod tehnične višec stol ter miza z dvema baksnima cigar in kuhinjski poreclanastih punč je bilo vse njegovo podjetje.

Moškega, ki je bil voljan z desetimi centi preiskusiti njegove strokovnjaške zmožnosti, je potipal za stegna in pleča ter rekel, da stehita stošestdeset, stošestdeset, stopetindesetdeset ali kolikor pač že funtov.

Če je uganil, je spravil dajm in žep, če se je za pet funtov zmotil, je dal možkem cigar, ženski pa poroclanasto punčko.

Se to sem pozabil povedati, da se je ženske pri ocenjevanju njene teže samo z dvema prstoma pri pasu dotaknil. Kredit mu moram dati: tezo je v devetih med desetimi slučajih skoro do funta pogodil.

Nekoč se mu približata dve mladenki, ki se jima je po kretljah, govoric in obleki poznalo, da se nista dolgo v Ameriki. Sodim, da sta bili Nemki ali Poljakinji. Do solz sta se smejali, tako zabavna se jima je zdelo ta komedija.

Naposed se ena ojujač in plača dajm.

Možak se dotakne njunega pasu, jo pogleda spredaj in zadaj, premeri z očmi od glave do nog in reče: — Stopetindesetdeset funtov.

Dekle komaj zadržuje smeh in sede na stol. Kazalec na tehnični obstoji pri stočvaintpetdesetih funtih.

Dekle ni vedelo, kaj bi samega vesolja počelo, da je ugнала dedca v kozji rog. — Pa sem te! Pa sem te! — se krohoče in se tolče z rokama po kolenih. — Pa si se zmotil za celih sedem funtov.

Ne vedoč, kaj bi se počela, mu prav po evropski šegi pokaže jezik in ponovi: — Za sedem funtov sem te!

Možak pa, ne da bi trenil z očesom, mirno odvrne: — Če bi mi ga prej pokazala, bi se ne zmotil, ampak bi rekel: — Stočvaintpetdeset funtov...

NOVE JEKLENE ČELADE ZA ANGLEŠKE VOJAKE.

Po švedskih poročilih iz Londona, bo vodstvo britske vojske v kratkem uvedlo novo obliko jeklenih čelad ker se je že med boji v Franciji in pri letalskih napadih izkazalo, da sedanja angleška vojaška čelada ne ustreza zahtevam moderne vojne. Posebno malo je ščitila tilnik. Nova čelada bo razne nedostatke odpravila in bo po vsej priliki precej podobna nemški vojaški čeladi.

PADEREWSKI UMRL.

Sinoči ob 11.35 je v Buckingham hotelu v New Yorku umrl svetovnoznani virtuoz na klavir Ignacij Jan Paderewski. Pred štirimi dnevi se ga je lotila pljučnica, ki mu je tudi pretrgala nit življenja v starosti 80 let.

Paderewski, ki je bil prvi predsednik Poljske po svetovni vojni, je tvoril z Lisztom in Rubinsteinom trojico največjih virtuozov na klavir in ga ni prekosil še noben njegov sodobnik.

Vojaška registracija

Vsak mladenič, ki je do 1. julija, 1941 dosegel starost 21 let, se mora tega dne registrirati pri krajevnem nabornem uradu. Urad bo odprl od 7. zjutraj pa do 9. zvečer.

Trst obljubljen Jugoslaviji

V svojem govoru po radio v Londonu je jugoslovanski ministriški predsednik general Dušan Simović rekel, da je od zaveznikov dobil zagotovilo, da bo Jugoslavija, ako v tej vojni znaga Anglija, dobila od Italije Trst in Primorje. Simović je rekel, da mu je angleška vlada dala pismeno zagotovilo, ki pravi, da ne bo nikdar priznala kake razdelitve Jugoslavije.

"Slučno" zagotovilo so dale tudi Združene države.

STANOVANJA

V najem se dajejo stanovanja, obstoječa iz treh sob, s centralno kurjavo, vročo vodo in električno razsvetljavo. Nizka cena od \$24 do \$36. — Superintendent, 403 W. 18th ST., NEW YORK CITY. 5x

ZELITE KUPITI NOV AVTOMOBIL?

ZA NAKUP NOVEGA ALI PA RABljENEGA AVTOMOBILA se obrnite na zaupljivo trgovko

WILLYS SALES COMPANY

1880 BROADWAY vogal 62. ulice NEW YORK CITY

Tam vas bo prijazno sprejel Mr. C. P. PETERSON, ki dobro govori naš jezik. Izredite ta naslov in si ga shranite za mogočo potrebo v bodočnosti.

Kratka Dnevna Zgodba

ROBERT DUBOIS:

Ljubezen eksotične žene

"Ne bom vam želel sreče, poročnik, ker to ni dobro. Toda zato se potrudite, da se ne vrnete domov prazni rok."

Mlad, krepak, zagorel mladenič bi bil raje umrl, kakor opeštil lov. Že dolgo se je mučil tu v puščavi in se povsem odpovedal ženskam, samo da bi ustrelil risa ali kako drugo pušcarsko zverino.

To pot je bil prišel v pušcarsko mesto Tuat Guratara ne samo zaradi lova, temveč tudi zaradi karatinskih plesov, v njihovi barbarski narodni noši. Poleg tega je bila pa njegova garnizija tu blizu. V prostem času je hodil tudi na lov.

"Čuj, Jean, danes baš ni vreme za lov, juj pih." Mlad poročnik je energično odkimal z glavo.

"Nič ne da, kapitan." "Kaj pa če te preseneti sam?"

"Se bont že izmotat." Jean je zajahal svojega konja in malone v galopu oddirjal proti vasi in karatinskim kolibam. Moral je ubrati to pot, ker je bila pot na drugi strani neprehodna skozi pragozd. A bilo je poldne, ko zvedri skalejo ali etže v senci redkih dreves.

V vasi ni bilo žive duše. Samo pred kolibami so se igrali nagi otroci. V paničnem strahu so se razbežali čim so zagledali belokožca. Ko je prijahal Jean do njih, so prestraženo zakričali, kolibe so se odpirale in iz njih so se prikazali črni veliki obrazi ter ostru kopita, kakor da je prišel v vas tigr.

Jean je vedel, da se bodo vsi ti obrazi umaknili, čim prijahla blizu. Vede lje pa tudi, da se mu bo tudi to pot nasmešnila mulatka na koncu vasi, samo če ga opazi, z bakreno svetlo kožo, ki se je močno razlikovala od drugih zamork, ki so bile kakor s kstranom namazane.

To pot je ni našel pred njeno kolibo, temveč jo je srečal za vasio na povratku iz gozda. Nesla je košaro datljev. Čim je opazila poročnika, je izpustila tovor na kup kamenja in pokazala mladeniču svoje bele zobe.

"Goema," ji je dejal mladenič v njenem jeziku, "ali mi hočeš zopet zaplesati?"

Zopet je pokazala zobe in hotela nadaljevati svojo pot, toda poročnik ji jo je zastavil s konjem.

"Zdaj mi pa že ne uideš," je pomislil sam pri sebi.

Njen zvonki glas je odjeknil po oazi.

"Pridiva, sediva v senco, da malo pokramljava Goema."

Poročnik je razjahal konja in pristopil k mladenki. Njene oči so se nemirno lesketale.

"Ne, gospod — ko zaide luna, potem — potem..."

"Zdaj, zdaj, Goema."

Odšla je skozi gumičevje in sedla v senčnat kotiček, kjer je poganjalo iz tal nekaj trave. Bilo je precej vroče. Mladenič je objel mladenko in ji pogledal v žareče oči.

"Ali veš Goema, da si mi zelo všeč?"

Ona ni odgovorila. Samo njeno telo je drgetalo, kakor da je tresla mizlica. In morda niti vedela ni kaj bi odgovorila. Kar jo je Jean krepko objel in njene žolte oči so se od omamne kar same zaprle.

Malone vsak večer po tistem dnevu je odjahal poročnik iz tabojskega. Čim je zažarela luna na nebu, je odhajala ona iz svoje vasi in liki tigrica se je tiho plazila skozi gumičevje. Poznala je pot in nikogar se ni bala. Tako je ostajala v objemu lepega mladega belokožca malone cele noči. Potem se je pa zopet skrivaj vračala domov.

Kot hči pokojnega vedečevalca, ki je bil ugrabil lepo Arabko esbi za ženo, je bila povsem svobodna, tembolj, ker se je tudi po barvi kože razlikovala od žensk v tistem kraju. Niso jo smatrali za čisto svojo.

Pa tudi ne glede na to, je stari poglavar računal z njo in nameraval jo je dati svojemu najmlajšemu sinu za ženo, ko bi dorasel.

Tistega večera je bil Jean nekam nemiren. Dvakrat je odšel iz tabojske in se otožen vračal. Da bi ne videl več Goeme. To se mu je zdelo nemogoče.

Naslednjega dne je zajahal konja in krenil mimo njene kolibe, toda nihče se ni odzval. Tedaj se je na potil k poglavarju.

"Kje je Goema, črni vrag?" Starec ga je gledal in se nasmešnil.

Poročnik je srdito švrgnil konja in oddirjal proti puščavi, ne da bi sam vedel, za kaj. Morda bo sploh ustretil gazelo. Kar se mu je konj po dobri uri jahanja ustavil in začel luzati.

Jean se je ozrl in opazil v jurku, dva koraka pred seboj razmrevano golo truplo. Po-

gnal je konja bliže in takoj je zatisnil oči. Ni mogel prenesti pogleda spodbodele je konja in oddirjal naprej.

In ta čas, ko je konj sopihal v galopu, mu ni šla iz glave strašna slika razmrevanega trupla Goeme, ki so ji bili ti divjaki odsekali oboja reska, jo zabodli z zastrupljeno iglo ter prepustili zverem in pušcarskim pticam.

"Kako grozno je življenje!" je vzdihnil Jean ves iz sebe.

VOLKOVI OBLEGAJO AVTO.

Velika nadloga na Norveškem postaja od zime do zime obupnejša. Tropi teh zveri se zdaj pojavljajo samo v severnih in osrednjih krajih Norveške, največje tudi v zapadnih pokrajinah ter povzročajo ogromno škodo. Pred kratkim se je primerilo, da je trop gladnih zveri napadel osební avto, ki je bil na poti iz Vadsoja proti Kirkenesu. Zvezi so se približale vozilu v trenutku, ko se je avto moral ustaviti zaradi defekta sredi pota. Voznik in inženir, ki sta se vozila z avtomobilom, sta se v zadnjem trenutku rešila s skokom v voz. Volkovi so nato ogledali gumaste obrabe in ukrivili zaščitne blatnike. Obleganje je trajalo več ur in se je končalo, ko je po četi pridiral drugi avtomobil. Med obleganjem pa sta soferja in inženirju zmrzile noge.

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da je Amerika začela dobavljati Angliji nove štirimotorne bombnike, ki tehtajo po dvaset ton;

da želi Nemčija prevzeti od Italije 50 tisoč kovinarjev, ki bodo zaposleni pri izdelovanju vojnega materiala;

da gradijo v Floridi amfibijski tank, ki bo plaval po vodi, dirkal po suhem ter se premikal tudi v močvirnatem ozemlju;

da fungira kot vojni poletnik nemške vojske v Bolgariji maršal Liszt;

da bodo v Rusiji ustanovili 2955 novih industrijskih podjetij;

da bodo morali angleški listi izhajati samo na štirih straneh, ker vlada v Londonu veliko pomanjkanje papirja;

da je mednarodni urad za živinske bolezni zopet obnovil poslovanje v Parizu;

da ima Turčija v Traciji koncentriranih pol milijona vojakov;

Štirje možje čakajo sodbo

Ledeno mizilo je v majhnem Rimu, ki je miren in spokojen kakor da bi spal zinsko sparije. Le dvakrat na dan prekine praznično tišino po rimskih ulicah brušenje težkega avtobusa, ki vozi iz Vihyja v Rim vsakikrat pripelje zanimive goste v zaprto mesto, ki bo kmalu prizorišče velikega procesa, kateremu bo pristihnil svet. Bodoči dnevi se mečejo svojo senco v svet, ljudje, ki se morajo pripraviti za sodelovanje v procesu, pa polagoma prihajajo v Rim, da se bodo težje pripravili. Že več mesecev pripravljajo obtožnico proti ljudem, ki so okrivljeni, da je Francija zgubila vojno. Dva majhna hotela v mestu pa skrbita za preskrbo ljudem, ki bodo sodelovali pri procesu. V hotel du Palais bivajo uradniki iz različnih palače in drugi državni organi, ki sodelujejo pri pripravah za proces, v hotelu Potnikov pa žive branilci obtoženih, njihovi sorodniki in drugi ljudje, ki jih pridejo obiskat. To sta dva svetovala, živela v popolnoma različnem ozračju in čakata, kdaj bo prišlo do odločilnega trenutka, ko se bodo kresale misli, budilne, dokazi, napadi in obramba. Obtožba pa je jasna v tem, da je na vsem dogajanjem državni interes in da je od njega konec koncev odvisno vprašanje, o čem lahko govorimo javno in kaj mora biti tajno.

V "hotelu potnikov" skrbje in kuhajo tudi za obtožence, ki so zaprti v trdnjavi Bourrasol blizu Rima. Tam žive Leon Blum, Eduard Daladier, Guy la Chambre, in Gamelin. Dvakrat na dan pripelje sluga na kolesu hrano visokim jetnikom v grad Bourrasol. Tam jo morajo spet segreti, kajti državni zapori je oddaljen pol ure vožnje s kolesom od Rima. Edini majhni taksi, ki stoji na kolidoru v Rimu, prevažajo znanee in sorodnike obtoženih, ki prihajajo na obisk k njim. K Daladieru prihaja redno po enkrat na teden njegov sin, čisto pride tudi njegova sestra. Guy la Chambre vidi vsak dan svoj gospe. Preselila se je v Vichy in prihaja k njemu vsak popolden z brzovalkom, ker za avtomobile ni benetna. Ona je njegova tajnica, vsak dan ji narekuje svojo obrambo. K Leonu Blumu pride večkrat njegova snaha. Prinaša mu poročila njegovega sina Roberta, ki je interniran v Nemčiji kot vojni ujetnik. Vsako nedeljo pride tudi gospe Gamelinova. Pripelje se z avtobusom iz Lyonu.

Blizu Bourrasola je lep gradič Mirabell, ki je pivотно doležen za prisilno bivanje zaprtih državljanov, pa se je grofica Lamarche, njegova lastnica, tej želji uprla in je tudi uspešna. V gradu ni pravega pohištva

in še manj ugodja, ker je urejen tako, da lahko bivaš v njem poleti, ko je najbolj vroče.

Jetnike težko vidiš. Sedaj so vsi zaposleni z delom za svojo obrambo. Leon Blum piše zgodovino svojega življenja, popisuje kariero, ki jo je razbila politika. Gamelin študira spominke, ki jih je sam napisal. Ti spomini naj bi bili tudi njegova obramba. Samo Daladier izkorišča dovoljenje, da sme vsak dan eno uro v park na zrak. Tam se spreha pod nadzorstvom. Zamisljeno s povešeno glavo hodi gori in doli po zasneženem parku ter kadi cigareto za cigareto.

Obtožencem ni predpisano, kdaj morajo zjutraj vstati, toda vsi so že zgodaj pokonci. Obtoženim lahko prinašajo romane in knjige, ne pa dnevnih časopisov. Ker tudi obtoženci ne smejo drug k drugemu, so v tem času popolnoma sami s svojimi mislimi.

Se bodo prihajali gostje v Rim, zanimivi in dobri ljudje. Toda za zaveso preteklosti se bo dolga leta skrivala tragedija francoske države, kakor jo bomo kmalu videli odkrito v zanimivem procesu, katerega ves svet z napeto tje pričakuje.

DODATEK K POROČILU O SMRTI.

Dodatno k poročilu o smrti Mrs. Josephine Udovich prejšnji teden, hočemo omeniti, da je bila pokojnica rojena Ulipi, po domače Skalkanka in je bila omož v občini Jelsane, var. Doljenje. Njenemu možu je ime Joe Udovich, po domače Urbanov, za katerim je prišla v Ameriko leta 1920 v James City, Pa., kjer je družina žive la 17 let, nato pa se je leta 1938 preselila v Bessemer, Pa., kjer je bolehal skoro ves čas, nato pa se je preselila na drugi svet. — Naj v miru počiva v hladni ameriški zemlji!

Joe Udovich, soprog, Joe, nečak, Mary in Frances, hčeri, žalnoči ostali.

SILA KOLA LOMI.

V Parizu se je življenje po okupaciji močno izpremenilo. Toda Parizani so se polagoma navadili na nove razmere, postali pa so zaradi splošnega pomanjkanja še bolj iznajdljivi kakor so bili že poprej. Sila kola lomi, pravi narodna modrost in Parizanke, ki bi bile rade elegantne kljub temu, da ne morejo dobiti čevljev in obleke, si znajo pomagati na najrazličnejše načine.

V Parizu vlada veliko pomanjkanje usnja in vedno težje je priti do novih čevljev. Iznajdljive Parizanke nosijo zdaj kot zadnjo novost čevlje iz ovčje kože, namesto klobukov iz klobučevine, ki se prav tako težko dobi, pa si pomagajo s starimi svilenimi robci, ki si jih zavežajo na vrhu glave.

Vendar Parizani ne mislijo samo na to, kako bi se najlepše oblekli ali najbolj najedli.

Priložnost za slovanski jezik govoreče moške in ženske

Največja trdnja svoje vrste v New Jerseyju prodaja najbolj važne stvari ter bo sprejela tri moške v svojem prodajnem oddelku. Ravno tako tudi dve ženski. Prodajna sposobnost je sicer upoštevana, toda ne potrebna, ker bo ste delali z večjim prodajalnim uradnikom, ki bo hodil z vami k prodaji in bo v rezultati prodal za vas. Določeni našt nam bo zagotovil mnogo uspešnega dela. Sicer majhna plača, toda velika provizija od \$50 do \$200 na teden. Zgledajo se naj samo oni, ki imajo svoj avtomobil. Navedite starost, narodnost in, če imate iskustvo v prodajanju. Eden naš manušček, ki je star 74 let, zasluži povprečno na teden \$100. Plačite na: Sifro AB, c. of Glas Naroda. Adv. — 4x

Lepa knjiga je kulturna postanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji vrata v (Finžgar)

ŽIVI VIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevraten pojav v slovenski književnosti, knjižni v nji je v trinalstih dolgih poglavjih opisanih trinalst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovstvu do današnjega dne. Knjiga je verno zrcalo našega življenja in trpljenja, in kot je prebrer bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

DED — je ZEMLJO otrebil, zoral
OČE — je posejal in gledal bujno njeno rast
SIN — je zoral med težkim klasjem
VNUK — se je dignil proti besu novega časa

13. POGAVLJE — 413 STRANI
V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

Avtor knjige je IVAN MATIČIČ, ki je spisal splošno znano knjigo — NA KRVAVIH POLJANAH

KNJIGARNA "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Veliko srce Pariza še vedno bje in je polno skrbi za tiste, ki žive v bedi in nesreči. V Latinski četrti je postavljena velika bolnišnica za otroke. Parki, ki so jih prej oživljali študentje iz celega sveta, so zdaj polni malih bolnikov z nalezljivimi boleznimi. Posebno skrb posvečajo družinam, katerih očetje ali sorodniki se nahajajo v zaporih. Tako je v Parizu, ki preživlja najbolj tragične dneve svoje zgodovine, skrb za bližnjega ena prvih skrbi stehernega posameznika.

STRIHNIN ZA LETALCE.

V stratosferi je kisika silno malo, skoraj nič. Ena izmed posledic tega dejstva je ta, da postaja proti stratosferi lepo mesto v naših očeh, tako znana "slepa pega" del mrežnice, čedaje večje.

To gre lahko tako daleč, da letalec v teh višinah ne more več pregledovati instrumentov in kazalcev, ki so pred njim. To mu postane lahko usodno.

Pomoč proti temu so našli v stihinu. Če si letalec v takšnem položaju kane namreč nekoliko kapelk strihnina v oči se slepa pega spet zmanjša na normalno velikost. Tudi strup tedaj lahko opravi koristno delo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg našega je razvidno, da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela la strokov, vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imena so listana z debelim črtkani, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin	Cleveland, Anton Bobek, Oton Karlinger, Jacob Resnik, John Stagnitz
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig Walsenburg, M. J. Bajak	Gilrad, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kumbel Youngstown, Anton Kikal
INDIANA: Indianapolis, Frank Zupancic	OREGON: Oregon City, J. Koblar
ILLINOIS: Chicago, J. Berda Cicero, J. Fabian (Chicago, Oboro in Illinois)	PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Kopolik
Iowa, Jennie Bambich La Salle, J. Spelch Mascoutan, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, Mela Wark	Export, Louis Zupancic Farrell, Jerry Okum Forest City, Math Hamla Fr. Blodnikar
MARYLAND: Kittmiller, Fr. Vodojivec	Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencak Imperial, Vence Paleich
MICHIGAN: Detroit, L. Plaskaz	Johnstown, John Palant Krayn, Ant. Tausel
MINNESOTA: Chisholm, J. Lukancich Ely, Jon J. Pehel Eveleth, Louis Gouze Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše	Luzerne, Frank Balloch Midway, Jund Zunt Pittsburgh in okolica, Philip Progar Strelton, A. Hren Turle Creek, Fr. Schlfrer West Newton, Joseph Jovan ...
MONTANA: Roundup, M. M. Panian Wahba, L. Onampa	WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Skok Sheboygan, Joseph Kikel
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	WYOMING: Rock Springs, Louis Tuschner Diamondville, Joe Holica
NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet Gowanda, Karl Sirovica Little Falls, Frank Manle Worcester, Peter Rode	Vsak zastopnik trdi potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnika tople priporočamo.
OHIO: Barberton, Frank Troha	UPRAVA "GLAS NARODA"

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi:

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Sehnujako jeseno

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

33

Na srečo je bila nadvojvodova vztrajnost majhna. Čež nekaj časa strategične učenc knjige izginile. Franc Ferdinand ni več vsak dan prihajal na vojašniško dvorišče, služba mu ni bila v zadoščenje. Njegov nemir mu ni dovoljeval, da bi se bil gibal v tesnem krogu službene dolžnosti, dan za dnem, po neizpremenljivem predpisu, po uri, pretesen je bil krog, preveč kričev je bilo nesorazmerje med tem, kar je hotel in med tem, kar je smel. Službo, ki je bil stisnjen vanjo, je moge, opravljati vsak bedak, vsak podrejen človek, ki bi mu bil prišil zlate zvezde na srebrni ovratnik. Franc Ferdinand je rajši ostajal na Hradčanih in taval po hodnikih in dvoranah, ki je hodil po njih cesar Rudolf II., v teh dvoranah, in hodil, ki ni čutil tesnobe in majhnosti usode, ki ga je hotela prisiliti, da bi se zadovoljil s službo majorja. Ni se hotel zadovoljiti. Nikoli ne! "Toda," je mislil sam pri sebi, "kako dokazem sebi in drugim, da smem terjati nekaj višjega, nekaj več, ne zato ker sem nadvojvoda, ampak zato, ker čutim v sebi poklic. Kako dokazem, kako dokazem, kako dokazem?"

Priganjal ga ni nemir njegovih petindvajsetih let, ampak nemir bolezni, ki se je z zavratno počasnostjo razvijala v njem, nemir prastarih rodov, ki so se srečevali v njegovi krvi, nemir bolne matere, ki mu je bila zapustila vse, kar jo je delalo ponosno in bolno in nesrečno: duha in kri. Njena nezmerna zahteva je v njem živela naprej, in Franc Ferdinand ni vedel, kaj je v njem gorelo, sanjalo, se srdilo in prepiralo. Vedel je le, da je bil drugačen kakor drugi ljudje. Videl je, druga so bili srečnejši. Izpremeniti se ni mogel. Le s puško v roki, na pogonu, kadar so se zadete živali zdravale od smrtnih ran, je čutil krasoto življenja. Vsa krasota življenja je bila pozaba, kadar se je živalsko oko utrnilo, je čutil krasoto življenja.

Prestolonaslednik.

Dne 30. januarja leta 1899 ob štirih popoldne sta se peljali Franc Ferdinand in komorni načelnik grof Wurmbrand s častniškega drsilišča, ki je bilo napravljeno zraven vojaške piavarnice, na grad. Nadvojvoda si še ni bil odpasal sablje, ko so mu prinesli novico, da so davi v Mayerlingu našli cesarjevega prestolonaslednika mrtvega.

Franc Ferdinand je postal brzojavko grofu Wurmbrandu in zapeljal:

"Ali je mogoče?" iztrgal je grofu brzojavko iz rok — "Wurmbrand, tak povejte, ali si je moči misliti? Ali more biti resnica?" Roke so se nadvojvodi trepetale. Izpustil je brzojavko, plosnil z rokami in zavpil: "Jezus Marija!"

Komorni načelnik je rekel: "Cesarska visokost, brzojavka je uradna. Od najvišjega dvorniskega urada njegovega veličanstva. Pa naj bo še tako neverjetna!"

"Kje je brzojavka?"

Grof Wurmbrand je popral brzojavko s preproge in pri-sluhnil. Pod okni se je dvigal hrup glasov. Franc Ferdinand je stopil k oknu, zagledal pred grajskimi vrati večjo množico ljudi in ukazal:

"Poglejte, kaj imajo naj!"

Grof Wurmbrand je odšel. Franc Ferdinand je bil serčen, da se vendar še ostal sam. Sedel je in zamrmral:

"Jezus Marija — to je vendar — to je vendar..."

Zapr je oči. Misli je: "Zdaj bom — zdaj bom jaz..."

Podgrnil si je čelo in zbral misli.

Prevzet od nezasičane novice, je bil za nekaj trenutkov pozabil, da je oče najbližji čakaalec na prestol. Prevzet od nezasičane novice, je bil za trenutek pozabil, da cesar še živi. Prevzet od naznanjene novice, je bil za trenutek pomislil: "Zdaj bom jaz cesar."

Komorni načelnik se je jedrno vrnil in zaklical:

"Cesarska visokost, v mestu se je raznesel glas že po treh — listi imajo že posebno izdajo. In zunaj spodaj, stoji truma ljudi, ki stirmijo gor. Nenara bi se cesarska visokost za trenutek pokazala pri oknu."

Franc Ferdinand je stopil k oknu in ga odprl. Leden zrak je planil v sobo. Ljudje na grajskem dvorišču so dvignili oči proti oknu, moški so se odkrili. Franc Ferdinand je v zahvalo magnil glavo in zaprl okno. Množica je bila obnemela.

Franc Ferdinand je z velikimi, opotekajočimi se koraki hodil po sobi, od okna do vrat, od vrat do okna, spet in spet, cedaje hitreje, kakih deset minut.

Komorni načelnik je prinesel posebne izdaje listov.

"Tu stoji, da je zadelo prestolonaslednika kap, cesarska visokost," je rekel in obšel pri vratih. "To skoraj ni verjetno. Nedavno, ko je bil lov na Ogrskem, je bil vendar še kakor kri in mleko, ali ne, cesarska visokost? Bolan prav gotovo ni bil. Tu mora biti še nekaj, za tem se mora nekaj skrivati!"

"Tak nehaite! Zdaj je to pač vseeno!"

Franc Ferdinand se ni zavedel, da rjove. Čutil je naval krvi v možgane, nezno-en pritisk v glavi, nič ni mogel misliti, misli so preganjale druga drugo, nenehoma na okrog, nobene ni mogel prijeti, nobene zgrabiti, nobene premisliti do konca. Misli je: "Zdaj moram — zdaj hočem! — Daj mi prišel. Saj ni mogel preudariti, kaj mora in kaj hoče, vrline misli mu je povzročal omotico. Sedel je.

"Da, dragi, zdaj je treba imeti jasno glavo," je dejal siloma brzdaje svoj nemir. "Pokaži mi eno teh posebnih izdaj!"

Prebral je list in s pačnem otipal široki žalni rob.

"Naročite, da takoj oskrbe žalni trak," je ukazal.

Komorni načelnik je odšel in čez minuto se vrnil.

"Pravkar je prišla še ena brzojavka, cesarska visokost."

(Nadaljevanje prihodnjak)

Južni Slovani in Rusko-nemška vojna

Nemški naval na Rusijo ni iznenadil nikogar, ki pravilno zasleduje razvoj dogodkov v Evropi. Rusija je morala prej ali slej priti na dnevni red nemškega napada, kakor so prišle po vrsti vse evropske države. Kdor je veroval v to, da Hitler prizanašal Rusiji do kraja ter ji tako omogočil končno likvidacijo Evrope, je moral biti naiven in ni poznal Hitlerja.

Največ naivnosti je pokazal ruski vodilni razred, ko je zapel Hitlerju in nacistični Nemčiji tik pred vojno leta 1939. Prijateljski in nenapadalni pakt med Nemčijo in Rusijo, ki ga je Rusija sprejela tik pred nemško agresijo na Poljsko, Francijo in Veliko Britanijo, je omogočil nemške bliskovite zmage v Evropi. Vse to je bilo jasno, da bi se mogla Poljska tolči le tedaj, če bi bila Rusija pasivna opazovalka. Sovjetska Rusija je pa takrat, v tistem tragičnem času, vrgla v svet frazo imperia-listične in kapitalistične vojne, v kateri nima ona interesa, da bi se je udeležila. To frazo si je osvojil velik del delavskega sveta in vseh evropskih deželah. Ta fraza je bila tudi eden izmed glavnih razlogov, zakaj so delavske in kmečke množice skoro v vseh evropskih deželah ostale hladne in nevtralne do nemškega navala na Anglijo in Francijo. Ta fraza je tudi podprla naglo Hitlerjevo zmago v vseh evropskih deželah, koder je vojna proti edinemu sovražniku svobode vseh narodov in vseh slojev postala nepopularna in odpor naletel na pasivnost.

Rusija stoji po dveh letih vojne, ko je Hitler v glavnem užgal vse evropske narode,

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih dneh je vsakemu državljanu dnevni vestni potreben in priročni ATLAS, ki ga polje-mo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev
42 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma o-snaženih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovjši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Poljite svoto v anamkah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMOND'S ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojskujo-čih se držav, kakor bodo preme-njene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

slavijo, bi bila imela vojna na Balkanu brezdomno povsem drugačno smer in bi bila služila Rusiji za to, da izkoristi svoje vojaške pozicije.

Kljub vsemu temu, moramo mi, južni Slovani, pozabiti v tem trenutku na velike ruske pomote do slovanstva, do Balkana in človeštva, pa je treba, da smo danes bolj kakor kdaj poprej povezani z velikim bral-skim tuskim narodom, katere-mu gredo vse naše simpatije in vsa naša čustva ljubezni in udeležbe v tej veliki tragediji ki je od njenega konca odvisna tudi naša usoda. Mi kot Slo-vani: čutimo danes, da se v tem strašnem navalu germanstva na Rusijo udarja na Slovan-stvo, na celokupno Slovan-stvo. Zato smo mi bolj, kakor kdajkoli poprej povezani z Ru-sijo. Ali v isti mrah si moramo tudi mi osvojiti tezo ki jo je gle-de te vojne zavzel veliki angleški državnik W. Churchill v svojem govoru, v katerem je jasno in točno postavil problem stališča Velike Britanije proti nemški agresiji na Rusijo.

Vsak poedinec in vsak na-rod, ki se danes bori proti na-cizmu in Hitlerju, je naš za-veznik in naš prijatelj, pa če-tudi se idejno razlikuje od nas. V borbi proti Hitlerju moramo biti vsi povezani, vsi prijate-lji in sodelavci. Vsi moramo ljubeznivo podpirati, če hoče-mo, da rešimo človeštvo veli-ke more in strašnega jarma, kakršnega še ni poznal svet. Winston Churchill, v komur zaznamuje evropska demokra-cija enega svojih največjih ljudi, pravi, da ne more biti govora o miru s Hitlerjem, niti ne z nacistično Nemčijo. Toda on gre celo še dalje ter pravi, da je Velika Britanija pripravljena podpreti ruski narod. To pravimo tudi mi. To sprejema-mo tudi mi, podpirati ruski na-rod v borbi proti nemškemu nasilstvu.

Paralelno z izjavami Win-stona Churchilla prihaja tudi izjava iz ust predstavnika vla-sti Združenih držav, Sumnera Wellisa, ki tudi pravi prilično isto, kar je rekel Churchill, t. j. podpreti Rusijo in njen narod v borbi proti skupnemu so-vražniku.

Ob priliki ruske zapustitve Jugoslavije — se je poudarjalo v velikem delu ti-ska, ki je naklonjen Sovjetski Rusiji, da je ta zapustila Ju-goslavijo zato, ker se je Ju-go-slavija posustila v imperialistič-no vojno, s katero ne mara in ne želi nobene zveze. Mi smo imeli priliko večkrat poudariti, da je naš narod obžaloval ti-sto rusko stališče do naroda, v katerem so bila čustva ljubez-ni in simpatij do bratskega ru-skega naroda vedno globoko vcepljena. Žal nam je bilo. Ogibali smo se polemike. To-da hoteli pa smo poudariti, da ni Rusija — ne ruski narod, nego tisti, ki ga danes evodijo — videla, dovolj jasno, kakor ni videl velik del drugih vodilnih razredov v drugih narodih bi-stva vprašanja, o katerem je danes beseda v Evropi in po svetu.

In dogodki so nam danes da-li prav. Rusija je sedaj osam-ljena. Ona nima na Balkanu in v Evropi ničesar drugega, kakor edinele grobove pod-jarmljenih narodov, ki bi bili tik pred to strašno vojno pri-pravljeni zaeno z njo sprejeti borbo, katera naj bi prinesla človeštvu svobodo in možnost življenja na našem nesrečnem planetu.

Vrsta je prišla danes na Ru-sijo, na veliko in močno Ru-sijo, in na njeno usodo zro danes milijoni narodov, zlasti slovan-skih narodov, katerim ostane Rusija velika nada. Vojna na Balkanu, vojna, s katero je ho-tela Nemčija odpraviti Ju-go-slavijo, kjer so bila vedno raz-vita čustva ljubezni in vdano-sti do ruskega naroda, dobiva danes svoj jasen pomen. Hitler si je prizadeval streti Balkan in Jugoslavijo predvsem zato, da bi mu bila vojna proti Ru-siji lažja in uspešnejša. To je v Jugoslaviji razumel vsak pošten Srh, vsak pošten Hrvat in vsak pošten Slovenec. To je razumel narod v Jugoslaviji. Tega ni razumelo rusko vod-stvo, ker se je dalo zapeljati Hitlerjevim obljubam in ne-možnim iluzijam o možnosti miru z Nemčijo. Da je Rusija tedaj razumela smisel in važ-nost vojne na Balkanu, zlasti pa nemškega navala na Ju-go-

The Modern Encyclopedia

KNJIGA VSEBUJE:
22,000 RAZLAG in 1200 SLIK
Najnovejša svetovna ENCYKLOPEDIA, v kateri more vsako kakoršnegakoli poklica najti raz-lago vsake besede spadajoče v njegovo stroko.
KNJIGA VSEBUJE 1334 STRANI in JE OKUSNO V PLATNO VEZANA — SKORO NEVERJETNO JE, DA JE MOGOČE TAKO NAJPOPOLNEJŠO KNJIGO DOBITI ZA TAKO ZMERNO CENO.
CENA SAMO \$2
(Poština plačana.)

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York, N.Y.

vražnika. Churchill in Welles, oba sta odprto dejala, da je naše raz-merje do komunizma jasno. Mi smo proti komunizmu, kakor smo tudi proti nacizmu. Mi ne moremo sprejeti komuniz-ma, kakor se ne moremo okle-niti nacizma, ker sta ti dve ob-likli državnega življenja v na-vzkrižju s čistimi načeli demo-kracije v jutrišnjem svetu.

Ali ker gne danes za nevar-nejšega sovražnika, kolikor razpolaga nacistični sovražnik s strašnim orožjem, je potem jasno, da sprejema demokraci-ja tudi Rusijo v odporu njene-ga naroda za svobodo in zmago-nace'a pravicičnosti. Kajti nihče ne ve, kakšen konec bo imela ta vojna in je-li bo morda iz današnje bojevejske Rusije vzniknila boljša, svobodnejša in bolj demokratična Rusija, k-je ne bo ono, kar je bila carska Rusija, a niti ne tisto, kar je komunistična Rusija.

V vojaškem smislu so nemški naval na Rusijo in možnosti ruskega odpora preusodnaga pomena za nadaljnji razvoj te vojne in za nadaljnjo usodo sveta. Odkar se je vojna začel, je to brezdomno, najvaž-nejši dogodek v njej. Od ru-skega odpora je odvisna ne sa-mo usoda Evrope, nego tudi usoda zapadne poloble, kakor je dobro rekel Churchill in ka-kor to danes poudarja ves ame-riški tisk. S tem napadom, pre-hajamo v eno najvažnejših faz-te vojne in jasno je, da mora-jo biti Južni Slovani bolj ka-

kar kdajkoli poprej povezani z Rusijo in njenim narodom. Mi vemo, da bo ta vojna globoko odjeknila vsepovsod po Ju-go-slaviji; in pri temskem narodu še posebej pa pri hrvaškem in slovenskem. Naš narod je to pričakoval, odkar se je začela ta vojna. On se bo danes v svoji sužnosti, pa naj je to pod Hitlerjem, pod Mussolinijem ali pod Paveličem, veselil, ko sliši po tajnih valovnih virih, da je Nemčija napadla Rusijo. Ali to pa ne zato, ker bi more-biti imel rad vojno, nego zato, ker slutiti, da je prišel čas po-vračila in velikega obračuna. Rusija je velika in prostorna. Ona je nezavzetna, ker je to or-ganski orjak, ob katerem so se rezbijali in lomili osvobodilci vseh časov. Molotov je dobro omenil primer Napoleona. Mi smo sedaj v duhu ponešeni v Sr-bijo, Bosno, Dalmacijo, Slove-nijo in tja po hrvaškem Za-gojru, kjer vedo ljudje kaj vse pomeni ta strašna borba Slo-vanstva in germanstva. Radi vidimo, da je Rusija danes z nami, čeprav zakasnelo. V tej veliki borbi vsega človeštva za svobodo človeka.

"Jug. Kurir."

POVOŽEN.

V Košakih je povozil neki tovorni avtomobil 20-letnega posestnikovega sina Alojzija Baumana. Povoženeo je ob-le-žal nezavesten z nevarnimi no-tranjimi poškodbami. Pripe-ljali so ga v bolnišnico. Kriv-do raziskujejo oblasti.

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavl. dr. F. J. Kern. Vessar. Cena \$2.00	ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAK. Trile deli: 182, 141, 133 strani. Cena mehko vez Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva potest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c
BODOČI DRŽAVLJANI naj naroč. knjižico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjižici so vse pojasnile in nako-ni se naseljuje. Cena 35c	FRANČIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str... Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIKI, spisal Franjo Du-lar. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50 Zelo koristna knjižica za vsakega živinozdrav-nika: opis raznih bolezni in zdravljenje; slika.	PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 50c
GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. S slikami. Cena \$1.—	SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. Sestavl. Dr. F. Bradac. — 625 strani. Cena \$1.25
KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c.	UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. Cena \$1.—
MLEKARSTVO. Spisal Anton Pava. S slikami 168 strani. Knjižica za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena 50c	VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. Sestavl. H. Podkrajšek. — 437 strani. Cena \$1.—
NAJVEČJI SPISOVNIK. — 156 strani. Cena 50c	ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c
NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in SE-SEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. Cena 25c	
OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 238 strani. Vez... Knjižica je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključavničarstvo ter slo-solivarstvo. Cena \$1.—	

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.